

Friluftslivets ferdselsårer

04.03.2026

Driftsutvalget og Plan- og utviklingsutvalget

Prosjekt for friluftslivets ferdselsårer

- Miljødirektoratet startet i 2019 opp et 5-årig prosjekt med formål å fremme kartfesting, planlegging, og opparbeiding av sammenhengende nettverk av ferdselsårer i kommunene. Prosjektet er initiert av Klima- og miljødepartementet, og er en oppfølging av [Handlingsplan for friluftsliv](#)
- Trøndelag fylkeskommune har en pådriver og veilederrolle i prosjektet.
- Det overordnede målet med prosjektet er å få flere ut på tur. For å oppnå dette kreves tilgang til gode og attraktive ferdselsårer for friluftslivet, og gjerne nært der folk bor.

Bakgrunn

- Levanger har et variert og omfattende nettverk av stier og løyper, både i nærheten av sentrum og i mer utmarksnære områder. Det er derfor nødvendig å få en samlet oversikt over hvilke tilbud som finnes i kommunen, samt identifisere behov for tiltak på eksisterende traseer.
- Arbeidet med planen er forankret i Levanger kommunes planstrategi for 2022–2025 og støtter opp under mål og strategier i handlingsdelen til temaplan idrett, lek og fysisk aktivitet.
- Plan for friluftslivets ferdselsårer er en utvidet temaplan og er dermed ikke juridisk bindende når det gjelder arealbruk, inngrep eller økonomiske prioriteringer. Planen fungerer kun som en kartlegging av dagens ferdselsårer.
- Planen bygger videre på friluftskartleggingen av 2017 – kartlegging og verdsetting av de viktigste friluftsområdene i Levanger.

Bakgrunn

- Plan for friluftslivets ferdselsårer i Levanger har et 5-årig perspektiv, men tiltaksdelen kan rulleres i løpet av planperioden for å sikre oppdatert status og suppleres med nye tiltak. Mål om en levende plan.
- Plan for friluftslivets ferdselsårer blir forhåpentligvis et sentralt kunnskapsgrunnlag når det skal tas beslutninger om arealbruk i kommuneplanens arealdel (KPA). Den skal også støtte opp under annet planarbeid, som utarbeiding av reguleringsplaner.
- Videre skal planen være et praktisk verktøy for hvordan man går fram i planlegging, etablering og drift av både nye og eksisterende ferdselsårer. Den vil være til nytte både ved overordnet planlegging og ved detaljplanlegging av stier og løyper i Levanger kommune.

Organisering av arbeidet

Det ble satt sammen en tverrfaglig arbeidsgruppe bestående av representanter fra kommunens administrasjon.

Prosjektleder: Rådgiver kultur, idrett og friluftsliv. Håvard Graffer Bye

Prosjektgruppe:

- Daglig leder Geodata og oppmåling: Alf Roksvåg
- Rådgiver utmark: Rune Sørholt
- Forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling: Espen Lyngsaunet
- Levanger kommune har gjennom prosjektet hatt tilgang til 20 gratistimer med Norconsult ved Ragnhild Wendelbo Melgård

Mål og formål med planen

Formålet med planen (effektmålet) for friluftslivets ferdselsårer er at den skal bidra til:

- Økt fysisk aktivitet og bedre psykisk helse blant innbyggere og besøkende
- Økt bolyst og attraktivitet som bosted og reisemål
- Bedre aktivitetstilbud sommer og vinter
- Ved å synliggjøre sentrumsnære stier bidra til færre og kortere fritidsreiser med privatbil
- Skape nettverk og god koordinering mellom aktører som arbeider med ferdselsårer

Plan for friluftslivets ferdselsårer skal få frem løsninger for (resultatmål):

- Kartlegge, beskrive tilstand, og foreslå tiltak på godt etablerte turstier
- Bidra til å få en bedre oversikt over stier/turruter i Levanger
- Ha gode tilbud til innbyggerne i nærhet til bosted
- Mest brukte turruter i kommunen skal legges inn i Nasjonal base for tur og frilufts ruter.
- Alle skoler, barnehager og eldresenter/helsetun skal ha en turvei/sti eller turrute tilpasset deres bruk i umiddelbar nærhet.
- Bidra til økt kunnskap om retter og plikter for ferdsel på innmark og i utmark

Medvirkning og kartlegging

- For å kartlegge turruter fikk kommunen bistand fra to grupper: én med lokal kunnskap og én bestående av lag og foreninger. Arbeidet ble annonsert på kommunens nettside, der mål og prosess ble kort forklart. Det ble understreket at alle kunne komme med innspill underveis. I tillegg ble idrettslag, trimgrupper og andre relevante aktører kontaktet direkte for medvirkning.

Kartlegging og registrering

- Turkart, turportaler, kommunale og nasjonale kartbaser og GPS-logger har blitt brukt for å kartlegge og få oversikt over kommunens ferdselsårer. Innspill fra gruppene nevnt over har også vært viktig for å kartlegge det eksisterende løypenettet.

Elementer kartleggingen har tatt for seg:

- Kartlegge eksisterende ferdselsårer underlagt et driftsansvar
- Kartlegge eksisterende ferdselsårer uten underlagt driftsansvar
- Behov for utbedring av eksisterende ferdselsårer

Kommunen har som del av arbeidet med planen utarbeidet en oversikt som viser de viktigste registrerte ferdselsårene.

Hva er kartlagt

Tematisk

- Plan for friluftslivets ferdselsårer skal omhandle følgende bruk: Fotturer, skiturer og sykling.

Geografisk

- Plan for friluftslivets ferdselsårer skal ta for seg hele kommunen
- Ca 105 godt etablerte turstier
- Beskrivelse med informasjon om merking, skilting og tilrettelegging.
- Attraksjoner langs turstien
- Tilstand der man har god nok informasjon
- Vedlikeholdsansvar der det er kjent

Eksempel

Rutenummer	ID nummer	Navn	Beskrivelse og tilrettelegging	Attraksjon	Forslag til tiltak	Tilstand	Brukstype	Ansvar for vedlikehold
Levanger								
Pilgrim05		Pilgrimsleden-St.Olavsleden-Indre Led og ytre led	Bulandsvatnet-Rinnan(indre) Sottjønna-Rinnan(ytre) Merket	Munkeby kloster			Fotrute	Nasjonalt Pilgrimsenter
F_20161207_1		Stadionparken-Staupshaugen	Merket. Tilpasset barnevogn			Bra	Fotrute	Levanger Kommune
F_20161207_4		Stadionparken-Levanger arboret	Merket	Arboret		Bra	Fotrute	Levanger Kommune
F_20161207_3		Stadionparken-Røstad (Kjærlighetsstien inkl.)	Merket			Bra	Fotrute	Levanger Kommune
F_20161207_2		Stadionparken-Moan	Merket. Rullestolvennlig			Bra	Fotrute, rullestol	Levanger Kommune
F_20170220_2		Nord Universitet-Kattangen	Merket. Rullestolvennlig				Fotrute, rullestol	Levanger Kommune
F_20161228_5		Veskemarka rundt	Merket	Treningsløype i veskemarka		Bra	Fotrute	Sportsklubben Nessegutten
F_20161228_1-4		Neset arena-Russgården-Kråkstad-Veskemarka sør	Merket			Bra	Fotrute	Sportsklubben Nessegutten
		Stier rundt Staup Helsehus og frukthage	Lys og stort sett universielt utformet	Frukthage og Gapahuk/Pergola	Utvidelse	Bra	Fotrute	Levanger Kommune
		Halsan skole - Måssåplassen		Gapahuk				Levanger Kommune
		Momarka barnehage - Halsteinborgen - Halsan skole		Bålplasser		Bra		Levanger Kommune
F_20160407		Sandstadkammen, Korshylla	Merket				Fotrute, Skiløype	Ytterøy IL
F_20170919		Marka, Bølåskammen, Klakken	Merket				Fotrute	Grunneiere
		Hokstad – Hokstadgruver (Ytterøya)						
		Levanger Sentrum – Tingstad - Floan(Elvestien)	Merket		Besjæring av kvist	Bra	Fotrute og rullestol	Levanger Kommune

Eksempel på registrering i nasjonal database for tur- og friluftsruter



Bidra til økt kunnskap om retter og plikter for ferdsel på innmark og i utmark

- Friluftsloven og allemannsretten
- Ferdselskultur og allemannspliktene
- Framtidig tilrettelegging av nye ferdselsårer – hva må til?
 - Skiltmanual
 - Finansieringsordninger
- Roller og ansvar ifbm drift og tilrettelegging av ferdselsårer
- Turvett
 - Sjøppel
 - Båndtvang
 - Beitedyr

Veien videre

- Bruke kartleggingen til å se avvik mellom mål og nåsituasjon samt foreslå tiltak.
- Prosjektet har fått noe tilskudd som må brukes på gode tiltak
- Utrede nye prosjekter som utvikler friluftslivet i Levanger
- I samråd med lag og foreninger fortsette oppdateringen av karttjenester
 - Norgeskart temakart/friluftsliv
 - Ut.no
 - Egen kommuneapp for turstier?